

Vraag en antwoord Pensioenakkoord tijdens Pensioencafé 2022 SBZ Pensioen

1. Wat is het pensioenakkoord? Wat blijft er hetzelfde en wat verandert er?

- a. Na 10 jaar onderhandelen tussen overheid, werkgevers en werknemersorganisaties is er een akkoord gesloten met een aantal uitgangspunten die uiterlijk 1 januari 2027 geïmplementeerd dienen te zijn;
  - i. Een transparanter en persoonlijker pensioenstelsel.
  - ii. De AOW-leeftijd stijgt minder snel.
  - iii. Beter pensioenafspraken voor vervroegd stoppen met weken voor mensen met zware beroepen.
  - iv. Extra keuzerecht voor iedereen bij pensioen.
  - v. Een beter nabestaandenpensioen.
  - vi. Verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor Zelfstandigen.
- b. Wat blijft hetzelfde:
  - i. U ontvangt vanaf uw pensioenleeftijd AOW van de overheid. Ook als de nieuwe regels zijn ingevoerd.
  - ii. Jaarlijks zet u samen met uw werkgever nog steeds een bedrag opzij voor uw pensioen.
  - iii. Ook bent u er zeker van dat je een pensioen krijgt zelfs als het economisch slechter gaat.
  - iv. Of als u ouder wordt dan gemiddeld.
  - v. Risico's blijven we samen delen.
  - vi. U ontvangt pensioen zolang u leeft.
  - vii. Doel is dat het huidige niveau van pensioen haalbaar blijft.
  - viii. Overlijdt u? Dan krijgt uw partner vaak een pensioen, ook als u overlijdt voordat u met pensioen bent.
  - ix. Ook blijft u meestal pensioen opbouwen als u arbeidsongeschikt raakt.
  - x. Vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers, zoals een vakbond of een ondernemingsraad, blijven samen afspraken maken over pensioenregelingen.
- c. Wat verandert er:
  - i. Het wordt duidelijker wat er aan geld wordt ingelegd. Pensioen met afspraken over inleg: De meeste werknemers in Nederland hebben een pensioenregeling waarbij afspraken zijn gemaakt over de hoogte van de pensioenuitkering. De verwachting hierover kan door de huidige regels niet altijd door alle uitvoerders worden waargemaakt. In het nieuwe pensioen worden afspraken gemaakt over hoeveel geld u en uw werkgever inleggen voor uw pensioen. Dit pensioen heet een premieregeling.
  - ii. Wat u ermee aan vermogen opbouwt
  - iii. En wat u daarvoor straks aan pensioen kunt verwachten

- iv. Het pensioen wordt beweeglijker, het gaat eerder omhoog als het economisch beter gaat, en het kan omlaag gaan als het economisch slechter gaat. Het is de verwachting dat met de nieuwe regels de pensioenen vaker en eerder omhoog gaan dan nu het geval is.
- v. Het nabestaandenpensioen: duidelijke en dezelfde regels voor alle pensioenuitvoerders - Heeft u recht op nabestaandenpensioen, dan zijn veel regels straks voor iedereen hetzelfde. Daardoor is duidelijker waar de nabestaanden op kunnen rekenen.

2. Een pensioen dat meebeweegt, hoe werkt dat?

- i. Werkgevers en werknemers zetten samen geld opzij voor pensioen
- ii. Een klein deel hiervan is reserve voor als het tegenzit (contractafhankelijk).
- iii. Het grootste deel is het gezamenlijke pensioengeld. Dit wordt belegd.
- iv. Gaat het goed met de economie? Als werknemer ziet u dat uw verwachte pensioen groeit. Ook gepensioneerden profiteren hiervan.
- v. Maar het betekent ook dat pensioenen lager worden als het economisch slechter gaat. Het pensioen wordt dus beweeglijker.
- vi. Als u jong bent is er genoeg tijd om mee- en tegenvallers op te vangen. Maar wat als u straks met pensioen gaat terwijl het economisch tegen zit?
- vii. Als u dicht bij uw pensioendatum komt, zorgen de nieuwe regels er voor dat de beweeglijkheid van uw pensioen kleiner wordt.

3. Wanneer gaan de nieuwe regels in?

- a. De nieuwe regels worden ingevoerd per 2023.
  - i. Uitgangspunt is dat de nieuwe regels voor alle pensioenen gelden.
  - ii. De overgang naar het nieuwe stelsel zal zorgvuldig en eerlijk gebeuren.
  - iii. Hiertoe hebben het Verantwoordingsorgaan meer rechten gekregen en zal DNB toetsen of het wel eerlijk gebeurt.
  - iv. Voor mensen halverwege hun loopbaan kan de overstap nadelig zijn. Sociale partners en het pensioenfonds onderzoeken welke groepen dit zijn en hoe zij gecompenseerd kunnen worden.

4. Waarom dan een nieuw pensioenstelsel ?

- a. Wat in de volksmond "pensioen" wordt genoemd, bestaat eigenlijk uit drie dingen: AOW, pensioen en individuele aanvullingen zoals lijfrentes, levensverzekeringen of koopsommen.
- b. Elke maand betalen werknemer en werkgever premie voor het opbouwen van pensioen. Toen de gepensioneerden van nu begonnen met sparen, was de levensverwachting 75 jaar. Maar mensen worden gemiddeld steeds ouder. Dat betekent dat ouderen nu gemiddeld langer met pensioen zijn en er dus meer aanvullend pensioen moet worden uitbetaald dan verwacht.
- c. Daarnaast past het pensioenstelsel niet goed meer bij de huidige arbeidsmarkt. In het pensioenstelsel werkt het nu meestal zo. Jonge en oudere werknemers betalen evenveel premie en bouwen evenveel

pensioenrechten op. De premie van jongeren kan langer worden belegd en levert daardoor meer op. Dit systeem werkt goed als iedereen zijn hele leven bij dezelfde werkgever werkt. Maar tegenwoordig wisselen mensen vaker van baan, werken ze soms een tijdje niet of minder, om daarna weer ergens in loondienst aan de slag te gaan of voor zichzelf te beginnen.

- d. Het pensioenstelsel werkt niet goed bij veel van zulke veranderingen tijdens loopbanen van mensen en biedt weinig ruimte voor eigen keuzes.

5. In het nieuwe stelsel zijn er twee toegestane regelingen. Hoe zit dat? Wat is het verschil?

- a. Je hebt de Solidaire premiereregeling en de Flexibele premiereregeling.
- b. In beide regelingen is niet de hoogte van de pensioenuitkering het uitgangspunt, maar de ingelegde premie.
- c. In de Flexibele regeling kan de deelnemer zelf bepalen welk risico hij of zij wil lopen met de beleggingen. Bijvoorbeeld door het kiezen van een bepaald risicoprofiel. De deelnemer hoeft geen keuze te maken als hij dat niet wil.
- d. In de solidaire regeling is een solidariteitsreserve verplicht. Deze reserve is bedoeld om de risico's met elkaar te delen. Bijvoorbeeld beleggingsrisico's, het langlevensrisico en een reserve voor intergenerationele risicodeling. Het pensioenfonds bepaalt de verdeelsleutels. In de Flexibele premiereregeling is er ook zoiets maar dat is niet verplicht.
- e. SBZ onderzoekt of het mogelijk is om een kleine reserve alleen voor gepensioneerden te gebruiken. Omdat daar het delen van risico's het belangrijkste is.

6. Waar staan we met het pensioenakkoord?

- a. Op 30 maart 2022 is de uitwerking van de nieuwe pensioenregels aangeboden aan de tweede kamer. De verwachting is nog steeds dat de wetgeving klaar zal zijn voor 1-1-2023. Dat betekent NIET dat we per 1-1-2023 al overgaan. Er is dan een periode van maximaal 4 jaar om alles in te richten.
- b. Daarna is door de experts en speciale commissies van het ministerie van sociale zaken nog hard gewerkt aan het verwerken van de vragen die in tweede termijn zijn gesteld. Bij deze vragen zaten ook enkele verbetervoorstellen die ook de gepensioneerden raken. Ook SBZ Pensioen heeft bijgedragen aan discussies voor verbeteringen. Met name voor de risicodelingsreserve
- c. Vanaf 12 september is de behandeling begonnen in de Tweede Kamer

7. Wat betekent het voor gepensioneerden? Verandert er dan iets?

- a. Ja er verandert iets voor iedereen. Waar we nu voor de meeste deelnemers een uitkeringsovereenkomst hebben met min of meer een vast pensioen, gaan we naar een eigen pensioenpot in een premieovereenkomst.
  - i. Bij een uitkeringsovereenkomst koopt u feitelijk op de begindatum een vast pensioen in wat min of meer gegarandeerd is.
  - ii. Bij een premieovereenkomst legt u een premie in, waar u mee gaat beleggen. Hoeveel kapitaal er wordt opgebouwd en hoeveel pensioen

u ermee kunt aankopen is nog niet duidelijk, omdat het afhankelijk is van de economische situatie als u met pensioen gaat..

- b. In het pensioenakkoord is een variabel pensioen het uitgangspunt, ook voor al gepensioneerden.
- c. Uit de wandelgangen horen wij dat er wordt gesproken om het voor de huidige gepensioneerden mogelijk te maken om een vast pensioen te behouden.
- d. SBZ Pensioen en vele andere pensioenfondsen zijn nog niet klaar voor deze mogelijkheid. Het betekent namelijk dat we ook weer gedeeltelijk onder het oude stelsel komen te vallen en er grote reserves moeten worden aangehouden voor deze vaste pensioenen.
- e. We bespreken op dit moment met de pensioenuitvoerder wat dit zou betekenen.
- f. Daarnaast wordt er gesproken over een risicodelingsreserve van ongeveer 5% voor de gepensioneerden om het effecten van grote fluctuaties te kunnen opvangen. Wat de inrichting en voorwaarden zijn van deze reserve is nog niet geheel duidelijk. We proberen dat wel zo goed mogelijk te regelen voor onze gepensioneerden.
- g. Als er door sociale partners een keuze is gemaakt voor een flexibele of solidaire regeling zullen bij het implementeren ook de bestaande reserves worden verdeeld. Indien de keuze valt op het flexibele contract zullen meer van de bestaande reserves verdeeld kunnen worden over de bestaande deelnemers. Dit zou voor degene die nu pensioen genieten een flinke indexatie betekenen want de reserves die nu in het fonds zitten moeten eerlijk worden verdeeld.

8. Wat betekent dit voor de al ingegane pensioenen?

- a. Op basis van de nu voorgestelde wetgeving betekent dit dat waar u nu een vast pensioen hebt dat dit wordt ingeruild voor een variabel pensioen. Tegenover de overgang naar het variabele pensioen staat dan wel weer dat de huidige reserves van het fonds worden toebedeeld aan de huidige deelnemers omdat in de toekomst het fonds nog maar een klein administratief reserve dient aan te houden. Op basis van de huidige dekkingsgraad leidt dat tot een aanmerkelijke eenmalige verhoging ten opzichte van voortzetting van de huidige wetgeving.
- b. De hoogte van het uitdelen van de reserves naar het variabel pensioen is wel afhankelijk van het soort contract wat de sociale partners kiezen. Een doorrekening van het flexibel contract geeft een hoger pensioen dan bij een solidair contract. Dat komt omdat er veel meer van de huidige reserves moet worden gestort in het solidariteitsreserve dan bij het flexibel contract.

9. Krijgen gepensioneerden en bijna gepensioneerden ook te maken met grotere onzekerheid (als het even tegenzit) na invoering van het pensioenakkoord.

- a. Ja, er wordt bij een slecht beursresultaat eerder verlaagd en bij een goed resultaat eerder verhoogd. Het pensioen fluctueert meer dan voorheen. Omdat er niet al te risicovol wordt belegd voor de gepensioneerden, omdat de risico's in 3 jaren worden gespreid en omdat we mogelijk gaan werken met

een risicodelingsreserve, worden verlagingen zo veel mogelijk voorkomen dan wel beperkt.

10. Wat betekent het voor bijna gepensioneerden?

- a. Zoals het er nu naar uitziet worden de bestaande rechten omgezet in een eigen pensioenpot die fluctueert. Uiteraard in een beleggingsmix die minder risicovol is dan bij jongeren. Tegen de tijd dat zij met pensioen gaan is het uitgangspunt dat ze een variabel pensioen krijgen. Kiezen sociale partners voor de flexibele regeling, dan kunt u, als u met pensioen gaat, kiezen tussen vast en variabel pensioen. Bij het solidaire contract kan dat niet.
- b. Ook het eventueel aanhouden van een risicodelingsreserve betekent dat uw pensioen iets lager wordt ten opzichte van de situatie dat de huidige reserves volledig worden omgezet in een verhoging van het pensioen. Hier staat tegenover dat er wel een buffer is om eventueel grote fluctuaties op te vangen.

11. Je spreekt over verhogingen en verlagingen in het nieuwe systeem. Hoe zit het nou tot die tijd? , we zien een aantal andere fondsen extra indexeren, gaat SBZ dat ook doen? Er valt per slot van rekening nog wat in te halen.

- a. Als bestuur zouden we ook graag indexeren. We hebben echter wel te maken met de regels die daarvoor gelden. De belangrijkste regel is dat de sociale partners een keuze moeten hebben gemaakt voor het invaren. We zijn in overleg met sociale partners daarover en hopen snel uitsluitsel te kunnen geven.

12. Wordt het indexatietekort van de afgelopen jaren hersteld door invoering van het pensioenakkoord.

- a. Een eenduidig antwoord is hierop nog niet te geven. Het is afhankelijk van de contractkeuze van de sociale partners en de keuze om wel of niet in te varen. Daarnaast is de grootste factor de stand van de dekkingsgraad op het moment van invaren. Hoe hoger de dekkingsgraad hoe groter de kans op herstel van het indexatietekort. Alleen als we de bestaande pensioenen invaren is het mogelijk om de reserves in 1 keer bij te schrijven bij het pensioen. Dat zou heel fijn zijn voor onze deelnemers. Dat is dus een voordeel van invaren.

13. Er is veel onrust in de pers, met name ouderen organisaties geven aan: “Meer koopkracht is een loze belofte”

- a. Bij de implementatie van het pensioenakkoord was het citaat van de huidige voorzitter van de FNV: **“Iedereen zou er met het nieuwe pensioen op vooruitgaan”**.
- b. Nu we de uitwerking zien in de wetgeving is het wel afhankelijk van de keuzes van het contract en opties in de wetgeving om te zien hoe het werkelijk uitpakt. De doorrekeningen voor iedere deelnemer moeten nog worden gemaakt en dat kan pas als de wetgeving bekend is en de keuze van het soort contract is gemaakt.

- c. Maar iedereen begrijpt dat als de beleggingen heel erg tegenvallen het onmogelijk is om iedereen erop vooruit te laten gaan. Ook bij voortzetting van het huidige stelsel kan niet worden geïndexeerd als de beleggingen tegenvallen.

14. Wat is de impact van het eenmalige bedrag?

- a. Allereerst is deze optie voorlopig uitgesteld naar 1 juli 2023. Als u met pensioen gaat, krijgt u eenmalig de mogelijkheid een bedrag op te nemen van uw opgebouwd pensioenkapitaal. Dit bedrag is een bruto bedrag en maximaal 10% van uw opgebouwde kapitaal. Waarschijnlijk gaat hierover een hoog belastingtarief gelden omdat dit aanvullend inkomen is naast uw normale inkomen. Voor een groep deelnemers moet ook rekening gehouden worden met eventuele toeslagen die een deelnemer nu krijgt en die door het eenmalige bedrag mogelijk kunnen vervallen omdat iemand teveel inkomen heeft. Daarnaast is het zo dat het toekomstig pensioen 10% lager wordt.
- b. Als u al met pensioen bent gegaan bestaat deze optie niet.

15. Kan je eenmalig bedrag combineren met hoog-laag?

- a. Nee. Het is of hoog-laag (een goede keuze voor de meeste deelnemers) of een eenmalig bedrag

16. Welke onzekerheid krijg ik die ik nu niet heb?

- a. De huidige wetsvoorstellen gaan uit van een variabel pensioen.
- b. Voor gepensioneerden zullen de huidige rechten worden omgezet in een collectief variabel pensioen (CVP) waarbij er collectief wordt door belegd.
- c. De bestaande reserves van het huidige pensioenfonds zullen worden verdeeld over de deelnemers voor zover het fonds geen verplichte reserves moet aanhouden. We beginnen dus met een hoger kapitaal dan dat u nu heeft maar daarmee krijgt u wel de onzekerheid van een variabel pensioen.
- d. 70% van deze CVP zal in vastrentende waarden worden belegd en zorgen daarmee voor een redelijk stabiele uitkering. 30% zal in aandelen en dergelijke worden belegd waarmee een hogere uitkering wordt nagestreefd.

17. Hoe werkt dat met periodieke inkoop?

- a. Vanaf uw 58e jaar wordt met uw opgebouwde kapitaal jaarlijks een stuk pensioen ingekocht. We doen dit om niet afhankelijk te zijn van de economische situatie op het moment dat u met pensioen gaat.
- b. We kopen dus op uw 58e met 1/10 van je pensioenkapitaal CVP pensioen in. Op uw 59e 1/9 van je pensioenkapitaal enzovoort.
- c. Op de website van SBZ hebben we daar een **video** van gemaakt die laat zien hoe we dat doen.

18. Hoe fluctueert het variabel pensioen en hoe vaak is er bijstelling?

- a. Jaarlijks per 1 juli wordt het resultaat van het vorig boekjaar bij- of afgeboekt van uw pensioen. We doen dat geleidelijk waarbij we het resultaat in 3 jaar verdelen om de fluctuaties te minimaliseren.

- b. We hebben op de website van SBZ een video over spreiding geplaatst waar u de uitleg van de spreiding kunt bekijken.

19. Is vast pensioen (behouden) mogelijk?

- a. Ja natuurlijk is dat mogelijk om daarvoor te kiezen, maar de vraag is of dat verstandig is

20. Hoe bedoelt u dat? Wat betekent een vast pensioen financieel?

- a. Op het plaatje is te zien wat het betekent. Wat u hier ziet is een vast pensioen (de platte lijn) en een waaier van uitkomsten van variabel pensioen (**PLAATJE**)
- b. Omdat een verzekeraar kosten maakt en een reserve moet aanhouden voor uw vaste pensioen bent u ongeveer 20% van uw kapitaal kwijt voor het kopen van een vast pensioen.
- c. We hebben via het opvragen van offertes bij verzekeraars voor een vast pensioen dit kunnen zien.
- d. Ook zal een vast pensioen bij een verzekeraar vast blijven en niet worden geïndexeerd.
- e. Een stabiel pensioen bij SBZ houden is niet waar de wet in voorziet, maar we kijken nog naar de mogelijkheden.

21. Wanneer gaan we over?

- a. Een belangrijke vraag waarbij we geheel afhankelijk zijn van het tempo van de beslissingen van de sociale partners en de wetgever.
- b. Zodra bekend is voor welk er wordt gekozen kunnen
- c. Daarna wordt in overleg met Achmea Pensioen Services het moment bepaald dat we systeemtechnisch klaar zijn om over te gaan.
- d. De huidige verwachting is dat de eerst mogelijke datum 1-1-2025 is.

22. Moet ik ineens van alles zelf regelen? En als ik dat nou niet wil?

- a. Als we gaan voor het flexibele contract kunt u uw eigen keuzes maken voor de beleggingsmix en kiezen tussen vast en variabel pensioen. Maar als u niet wilt of niet kunt kiezen hoeft u niets te doen. Dan doet u mee volgens onze default die is afgestemd op de "gemiddelde deelnemer bij SBZ Pensioen"..
- b. Als u met pensioen gaat heeft u ook keuzes, zoals eerder of later met pensioen gaan. Maar dat heeft u nu ook.
- c. Gaat u met pensioen of bent u met pensioen dan wordt het wel belangrijk dat u zich realiseert dat uw uitkering in principe variabel wordt. Als er een mogelijkheid komt om toch een vaste uitkering te houden, dan moet u wel actie ondernemen. Uiteraard zullen wij u daarvan op de hoogte brengen.
- d. Komt u er niet uit? Bel dan gerust ons klantteam.

23. Eigen spaarpot, heeft dat effect op box 3?

- a. nee, pensioen blijft vrijgesteld in box 3. Er is wel een fiscaal maximum, net als nu.

24. Ik overlijdt, wat gebeurt er dan?

- a. Als er sprake is van een nabestaandenpensioen zal dat worden uitgekeerd.

- b. Als er geen sprake is van een nabestaandenpensioen valt de pot vrij voor de andere deelnemers en wordt het verwerkt bij het beleggings- en langlevens resultaat wat per 1 juli van ieder jaar wordt verdeeld.

25. Hoe houdt SBZ houdt iedereen op de hoogte?

- a. Zodra er nieuws is over het nieuwe pensioenstelsel informeren wij u via onze website. Daar is een speciale pagina over het pensioenakkoord www.sbzpensioen.nl/pensioenakkoord. Is uw privé e-mailadres bij ons bekend? Dan ontvangt u onze e-nieuwsbrief PensioenActueel. Zo niet, geef ons dan alsnog uw privé e-mailadres door en blijf op de hoogte. Wilt u uw collega's en oud-collega's ook oproepen om hun privé e-mailadres door te geven. Het is erg belangrijk dat we iedereen bereiken over dit onderwerp.
- b. dat gepensioneerdverenigingen een hoorrecht hebben. Wij horen graag van u als u lid bent van zo'n vereniging.
- c. op den duur krijgt u ook persoonlijke berekeningen. U krijgt dus te weten wat de overgang specifiek voor u betekent. Hier hebben we nog wel tijd voor nodig.